

A SZÉLHÁMOSNŐ

Ebben az új magyar filmvígjátékban olyan fiatalok szerepelnek, akik mindent elkövetnek, hogy ifjú multukat bizonyítsák: udvarolnak, kacérkodnak, tanulnak, csókolóznak, horgásznak, autót vezetnek és minden adandó alkalommal twistelnek. Hogy mindettől mégsem lesznek igazán matlak, arról nem ők tehetnek, hanem a film hamis és ásatag szemlélete. Ezek az »arcnélküli« fiatal emberek, lányok tulajdonképpen régi ismerőseink mind. Nem az utcán találkoztunk velük, nem a Dunaparton láttuk őket, és nem az egyetem padjaiban — hanem kizárólag a filmvászonon.

Ez alkalommal Karikó Évának hívják a biedermeier lelkületű, ló-farkas-frizurás, valóban ragyogó fiatal teremtést, akinek feszes selyemblúza nemcsak igen szép kebleket, de tiszta, szemérmes lényviszivet is takar. És Patkó Gábornak az epekedő, szolid fiatalembert, aki bűntudattal vegyes áhítattal ostromolja a vágyait és érzelmeit bizonyos célszerűséggel kormányzó, ellenállhatatlan kis fruskát. A most érettségizett kislány, csábosan kelleti magát mindenütt: az utcán, a tanácsházán, a hivatalokban, a Duna partján, de nem kacérságból, ő dehogyan — csupán a köz érdekében. Ha pusztán azért kezdene ki a tanácsi előadókkal, az állami vállalatok igazgatóival, általában minden útjába kerülő férfivel, mert forró vére hajtja kalandról kalandra — ez nem lenne ildomos. Ha csak azért csábítgatná a tanács fiatal osztályvezetőjét, mert tetszik neki a csinos Patkó Gábor, az nem lenne elég erkölcsös. (Nem a szocialista etika, hanem az iratlan »film-erkölcsstan« szempontjából.) Egészen más megítélés alá esik a szép lány fáradhatatlan — bár a néző számára végülis kissé fárasztóvá váló — magakelletése, ha a szobanforgó férfiaknak, praktikus melék-gondolattal, józanul és megfontoltan csavarja el a fejét. Mert nincs ebben a fiatal teremtésben semmi könnyelműség! Úgy ténnyez ez az iskolapadból éppen hogy kilkerült

szőke tündér az életre és a szerelemre, mint egy profi-sportoló. Sajnos a kedves, de kissé mulya Patkó Gábor nem méltó ellenfél. Lehet, hogy ügyesen vezeti a tanács kereskedelmi osztályát, viszont meglehetősen ügyetlen horgász és csábító. Ez azonnal kiderül, amint a bérház lakóinak érdekében buzgólkodó lány kedvéért otthagyja szép, polituros íróasztalát, a márványoszlopos, modern tanácsházában, hogy a közérdekű évődés a dunai víkendházban folytatódhasson. Itt zavarja, illetve mégsem zavarja meg a szépen fejlődő ügyintézőt Sebestyén professzor, Patkó barátja, akinek a film elején már volt egy autós és egy vizsga-incidense a lánnyal. Ugyanis az ifjú tudós, nemcsak a tanszékét, de vajszínű kocsiját is vezeti, ezenkívül szabad idejében horgászik, vagy azzal van elfoglalva, hogy a nem nagyon fordulatos, gyéreseményű történetben némi konfliktust idézzon elő. Nem rajta pusztán a forgatókönyv erőtlenségén múlik, hogy ez a törekvése nem jár sikerrel.

Sajnáljuk, hogy Kalmár László, néhány sikeres magyar film rendezője, sok évi szünet után ilyen ötlettel, mesterkéltn történet tolmácsolására vállalkozott. Kár, hogy nem igyekezett némi iróniával el-lensúlyozni Markos Miklós forgató-

Garas Dezső és Szilvássy Annamária

Szilvássy Annamária és
Nagy Attila

könyvének érzelmes sablonjait. Néhány rendezői ötlete így is kellemes pillanatokkat szerzett.

Nem kívánunk filozófiai vagy pszichológiai mélységeket egy szórakoztatásra szánt könnyű filmtől. Azt sem kívánjuk, hogy nagyképpen oktasson. De igenis elvárjuk, hogy az legyen, ami: vagyis szórakoztató, mulattató. És, hogy miközben nevetünk, önmagunkra ismerjünk, a mai valóságra, vagy annak paródiájára, nem pedig a magyar filmkészítés legrosszabb hagyományaira.

Milyen szívesen láttunk volna egy vagány szélhámosnót, humoros, ironikus ábrázolásban, egy »dörzsölt« osztályvezetőt — olyanokat, vagy azoknak karikatúráit, akikkel az életben lépten-nyomon találkozunk — a magyar filmeknek eme »holt lelkei« helyett.

A valóság sója, életünk csípős ízei hiányoznak ebből a filmből, helyette száraz, vitamin-szegény konzerv eledelt kapunk, édeskés sziruppal leöntve, tetszetős csomagolásban. Ezt a mérhetetlen ürességet ideig-óráig feledteti ugyan az első filmszerepét játszó Szilvássy Annamária friss, kamaszos bája és a filmvásznon jól érvényesülő szépsége. A rendező vitathatatlan érdeme, hogy

szerepeltetésével új arccal gazdagította fiatal filmszínészeink galériáját. Színészi képességei is ígéretesek, bár ez a film főleg arra adott alkalmat neki, hogy kiváló külső adottságait érvényre juttassa. Ebben segítségére volt mind a rendező, mind Forgács Ottó, az operatőr. Nagy Attila epekedő osztályvezetője halovány. A minden határozott konturt nélkülöző figurában nehezen tudott életet lehelni. Kállay Ferenc Sebestyén professzora kellemes, könnyed és természetes. Sztankay István is kedvesen, szerényen oldja meg igénytelen feladatát. Telessy Györgyi, a barátnő szerepében kiéssé még gyakorlatlan, de van humora. Gyulai Gaál János zenéje finoman, kellemesen ellensúlyozza a filmképek akadozó ritmusát.

Ez a szélhámosnó tulajdonképpen mindenkit rászedett — főképpen a közönséget. Hiszen nyílt lapokkal játszott elejétől végig, még a »gibic« szerepéből is kirekesztve a nézőt, és végül, bár biztos lapokra tett — vagy éppen ezért? — nem nyert, hanem vesztett.

Megint egy filmvígjáték, amitől egy cseppet szomorúbbak lettünk!

MÁGORI ERZSÉBET